

Descriptors

Joan-Lluís Lluís (Perpinyà, 1963). Escriptor i columnista, és autor de diverses novel·les, com *El dia de l'ós*, *Aiguafang* o *El navegant*. Ha traduït obres del francès i de l'occità, com *El llibre dels finals*, de Joan Bodon, i ha estat guardonat amb diversos premis, entre d'altres, el Premi Crítica Serra d'Or de novel·la o el Premi Nacional President Lluís Companys.

Me'n recordo, dels estius a Cassà de la Selva

Recordo com, alguns matins d'estiu, em despertava la flaire del fum del tren, mentre se n'anava cap a Sant Feliu de Guíxols, i aquesta flaire és la que em burxa l'estómac, entre totes les flaires de la meua vida, per no poder sentir-la més. Recordo els còmics de superherois en blanc i negre que m'ensenyaven a llegir en espanyol. Recordo el soroll repetitiu de les màquines de fer taps dels meus oncles Josep i Pelai. Recordo que un guàrdia civil, des d'un cotxe, va parlar en català al meu pare, i que ell, després, ho explicava a tota la família. Recordo com m'estranyava haver de sentir cada nit, quan s'acabaven els programes de la televisió, l'himne espanyol. Recordo els cistells de l'avi Narcís amuntegats a l'entrada de casa seva. Recordo les galetes de

l'àvia Mercè. Recordo els vermuts amb sifó que, al Voló, no existien. Recordo que els meus cosins Ferran i Carles es deien Fernando i Carlos. Recordo els esgüells dels porcs que degollaven en un mas veí. Recordo com un pagès travessava un camp de blat amb un aire sorrut i ma mare em deia que era l'home del sac. Recordo que deien que havia treballat a Alemanya i com, per això, em creia que era l'home del sac. Recordo el gust d'unes pólvores de taronja química que compràvem en una botiga de les Cases Barates. Recordo que les vacances eren interminables i suaus. Recordo els carrers sense asfalt amb sots plens de trossos de maons i teules per anivellar-los. Recordo que presumia del meu francès davant dels cosins i que dissimulava que a vegades no entenia

Recordo com un pagès travessava un camp de blat amb un aire sorrut i ma mare em deia que era l'home del sac

ANDREU ELIAS

algunes de les seves paraules catalanes. Recordo que ma mare, alguns matins, s'aixecava per anar a missa i, quan la veia tornar, a peu, vestida de negre, no estava del tot segur que fos ella. Recordo la bondat de la tia Eleonor. Recordo la Coma. Recordo les aventures en blanc i negre de la Pippi Calzaslargas, que m'entossudia a anomenar *Fifi Brindacier*. Recordo com provava d'arrencar petites petxines fossilitzades de la façana de l'església. Recordo un foc a les Gavarres que il·luminava les nits i semblava indomable. Recordo el símbol de la Falange clavat a cada entrada del poble. Recordo com, quan plovia, rellegia novel·les franceses d'agents secrets. Recordo que trobava que els meus pares pareixien ser els més pobres de tota la família però que, per haver anat a viure al

costat nord de la frontera, pensaven ser els més afortunats. Recordo que vaig descobrir una serp a prop d'un pilot de sorra i com ma mare va allunyar-me'n mentre uns homes l'envoltaven per admirar-la i matar-la. Recordo que els adults no parlaven mai de Franco davant nostre, però que a vegades sentia converses sense que se n'adonessin. Recordo que em costava imaginar-me que l'home del qual parlaven a mitja veu era el mateix a qui podia gratar el nas a les monedes. Recordo que m'agradava acompanyar ma mare a comprar a ca la Maca. Recordo com, anys més tard, vaig passar de ser «el cosí de França» a ser «el cosí escriptor».

JOAN-LLUÍS LLUÍS

Recordo que els adults no parlaven mai de Franco davant nostre, però que a vegades sentia converses sense que se n'adonessin

Jaume Planas Perxachs (Blanes, 1977). Ha guanyat els Premis Recvll (premi de periodisme Salvador Reynaldos) de 2016 i va ser finalista del Premi Bolleré de contes (Blanes). Col·labora mensualment a la revista *Celobert* (Selva Marítima) amb articles sobre música, d'opinió i contes. Va participar al fanzín *Malal·letra* amb microrelats i poemes. Ha apilonat molta lletra menuda sobre el grup banyolí Kitsch. Autodidacte i tossut.

Fregoli

Li van diagnosticar aquella misteriosa patologia quan va ser descobert transvestit amb l'ajut del fons d'armari de la seva mare. Van passar els anys sense rebrots. De cop va tornar a fer-se palès. Aquell vespre, s'inaugurava una nova sala a la biblioteca. Les autoritats havien decidit batejar-la amb el nom d'un famós escriptor traspasat recentment. L'acte arrossegà a la vila destacades personalitats. El jove va infiltrar-se entre els assistents fins a aconseguir una posició privilegiada a pocs metres dels ponents.

El noi començà a escenificar el seu primer gran paper. S'havia engalanat per a l'ocasió amb un vestit *intage*. Es recollí la cabellera en un monyo. Un nas prominent, aguilenc, dotava de personalitat la seva cara. La malaguanyada Virginia Woolf parava atenció al moderador.

Lluïa una bossa de mà com a complement. Aquella minuciosa caracterització era l'objectiu

de moltes mirades indiscretas. S'imaginaven que era part d'una *performance* programada. L'interès per aquella *senyora* va anar decaient a mesura que se succeïen les intervencions. Glossaven la vida del prohóm. Quan va arribar el torn dels precís i preguntes, recuperaren l'interès per ella. Aixecà el braç. Tothom dreçava l'orella. Dominant el to de veu per amagar el seu cromosoma Y, aconseguí modular-la per tal que resultés creïble.

—Perdonin, quants inèdits dormen el son dels justos al fons d'un calaix?

Es referia a l'autor homenatjat o a algú altre? La intencionalitat era difusa. L'amic fidel de l'autor celebrat va decidir contestar davant la incomoditat dels companys de taula. Informà que se n'estaven llegint i ordenant els arxius.

El camaleó androgin s'aixecà de la cadira i, dirigint-se a la taula de les autoritats, etzibà:

—Excusin-me, haig de sortir un moment.

Tothom dreçava l'orella. Dominant el to de veu per amagar el seu cromosoma Y, aconseguí modular-la per tal que resultés creïble

> **Il·lustracions: Andreu Elias** (Barcelona, 1980). Llicenciat en belles arts. El 2006 decideix muntar a Girona el seu propi taller d'escultura i treballa sobretot amb fusta i metall. També és escultor de gel i neu, cosa que li ha permès recórrer mig món. Tot i així no renuncia als seus orígens del paper i el llapis. La seva última línia d'experimentació en aquest àmbit és la de la cal·ligrafia aplicada al dibuix. Actualment combina la seva tasca com a artista plàstic amb la de professor de classes de dibuix a instituts i escoles d'art.

ANDREU ELIAS

Dirigí les seves passes cap als afores de la localitat, cap al lloc on descansaven els seus morts. A mig camí, s'aturà davant el número 17 del carrer del Lloro. Era l'estudi de l'escriptor que rememoraven. Desà com a penyora un petit mirall davant de la seva porta. Emprengué la marxa fins a la font Gòtica. La construcció medieval presentava un petit passadís estret que la permetia vorejar per l'esquena. Rere el monument, trobà un bon amagatall. En un tancar i obrir d'ulls es va transformar en un nou personatge. S'equipà copiant l'aparença d'un ancià xacrat pels anys.

Cremallera avall. Bossa oberta. Metamorfosi en marxa. Bigoti postís. Barret canotier. Camisa foradada per la cendra del caliquenyo. Barba descuidada. Esquena corbada. Armilla amb rellotge de butxaca. El noi havia assimilat la imatge icònica de l'avi Ruyra.

Abandonà la font. Renuncià a la bossa de mà. Abans, però, en sostragué una llibreta i un bolígraf que guardà a la butxaca lliure.

Avançava a pas lent. Quan va haver creuat les portalades de ferro, dirigí les passes cap a la seva tomba. Un cop al seu davant, s'assegué damunt la gespa humida. El mestre de la prosa catalana va palpar el seu costellam. Primer el cantó esquerre. Res. La llibreta es trobava a la butxaca dreta. La'n va sostreure amb severa dificultat. N'extragué tot seguit el bolígraf. Obrí la llibreta per la primera pàgina en blanc i es decidí a desvirgar-la. Un clic. L'estri per escriure estava llest. Atansà damunt el llenç pàl·lid la bola d'acer que hi deixa anar la tinta. Hi escrigué la primera paraula: Fi.

JAUME PLANAS PERXACHS

Bigoti postís. Barret canotier. Barba descuidada. Armilla amb rellotge de butxaca. El noi havia assimilat la imatge icònica de l'avi Ruyra